

ULUSAL MESLEK
STANDARDI

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ (DERİ/KÜRK HAZIR GIYİM)

SEVİYE 3

17UMS0608-3

Revizyon No:01

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI

11.08.2024-32629

Meslek:	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ (DERİ/KÜRK HAZIR GIYİM)
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	17UMS0608-3
Standardı Hazırlayan / Güncelleyen Kuruluş(lar):	Hazırlayan: İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) Güncelleyen: İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birliği (İTKİB)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	26.04.2017 Tarih ve 2017/42 Sayılı Karar Rev.01: 15.05.2024 Tarih ve 2024/96 Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	13.09.2017 – 30179 (Mükerrer) Rev.01: 11.08.2024-32629
Revizyon No:	01

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre seviye 3 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı,

ANTEN SİSTEMİ (BOBİNLİK): İpliğin dikim için kullanılabilir hale getirildiği sistemi,

AYAKÇI (DERİ/KÜRK HAZIR GİYİM): Deri ve kürk hazır giyimde, kalıbı hazırlanmış ürünün belli bir süre içerisinde, model resmi veya teknik föy doğrultusunda, model ve malzeme özelliğine göre ürün parçalarını dikime hazırlama bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişiyi,

AKSESUAR: Giysileri moda'ya uygun şekilde tamamlamak, süslemek amacıyla kullanılan malzemeleri,

BİYE: Giysinin değişik bölümlerini temizlemek ve/veya süslemek için ek bir malzemeyle yapılan işlemi,

BÜZGÜ: Giysiye form vermek ve/veya model uygulamak için kullanılan, bolluksuz kısma büzülerek eklenen bolluğu,

ÇIMA: İki milimetre genişlikte dikilen üst dikişi,

DİKİŞ ADIM BOYU: Bir birimdeki dikiş uzunluğunu,

DİKİŞ AYARI: Üst ve alt ipliğin eşit gerilimle malzemeye taşınması ve dikişi oluşturmasını,

DİKİŞ PAYI: Kalıba dikim için gerekli fazlalıkların verilmesini,

DİKİŞ TEKNİKLERİ: Hazır giyim ürün oluşturmada kullanılan dikiş yöntemlerinin tümünü,

GARNİ: Ürün üzerinde, ana malzeme ve renk dışında kullanılan farklı materyalleri,

GAZE: Beş milimetre ve üstü genişlikte dikilen üst dikişi,

GODE: Üstü dar uca doğru genişleyerek açılan parçayı,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemini,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İPLİK TANSİYONU (GERGİNLİK): İpliğin kumaş boyunca düzgün bir şekilde ilerlemesini sağlamak üzere, alt ve üst ipliğin geliş hızını,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KUP: Giysiye beden formu vermek ve model özelliği kazandırmak için kalıbın üzerinde yapılan boyuna kesiklerin oluşturduğu parçayı,

MAKİNE İĞNESİ: Makinede dikiş dikmeye yarayan, ince, ucu sivri, bir ucunda iplik geçecek deliği bulunan çelik aracı,

NUMUNE: Üretimi yapılacak modelin bütün özelliklerini taşıyan örnek ürün çalışmasını,

ÖLÇÜ TABLOSU: Hazır giyim ürünlerinin üretimi için oluşturulan; üzerinde ürün teknik çizimi, ölçüm yerleri ve tüm bedenler için ölçü ayrıntılarının bulunduğu tabloyu,

PİLİ: Giysiye form ve model özelliği katmak amacı ile katlanarak verilen bolluğu,

PLİKAŞE: Birbirine bakan iki pliyi,

RAMAK KALA OLAY: İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİBANA: Giysilerin kol ağzı, yaka ve etek ucuna geçirilen triko parçasını,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TEKNİK FÖY: Hazır giyim ürünlerinin üretimi için hazırlanan; ölçü tablosu, kumaş, dikiş, aksesuar, nakış, baskı ve benzeri talimatların tümünün oluşturduğu föyü,

VOLAN: Verev kumaştan kavisli olarak kesilip, giysiye dar kenarlarından düz eklendiğinde geniş tarafla fırfıra dönüşen parçayı,

YARDIMCI APARAT: Birkaç aletin uygun biçimde eklenmesinden oluşturulan ve bazı belli çalışmaların ve makine ayarlarının yapılmasına yarayan araçları,

YARDIMCI MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında temel malzeme dışında kullanılan malzemeyi

ifade eder.

1. GİRİŞ

Dikiş Makinesi Operatörü (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Dikiş Makinesi Operatörü (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardının 01 no’lu revizyonu, İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçıları Birlikleri Genel Sekreterliği (İTKİB) tarafından yapılmış ve MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Dikiş Makinesi Operatörü (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3), iş sağlığı ve güvenliği ve çevre koruma düzenlemelerine ve mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak; iş organizasyonu yapan, deri/kürk hazır giyim alanında dikiş makinesini dikime hazırlayan, dikim işlemlerini yapan, sorumluluğundaki dikiş makinesini kontrol eden ve mesleki gelişime yönelik çalışmalara katılan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 8153 (Dikiş Makinesi Operatörleri)

2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler

4587 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

Dikiş Makinesi Operatörü (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3); 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 15 inci maddesi gereğince sağlık gözetimine tabi tutulması; aynı Kanunun 17 inci maddesi gereğince İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimini alması ve bunu belgelendirmesi gerekmektedir.

*Mesleğin icrasına yönelik İSG, Çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.

2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Dikiş Makinesi Operatörü (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) yeterli büyüklükte, aydınlık ve teknik malzeme ile donatılmış, fabrika ve atölye ortamlarında Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) ile işbirliği ve eşgüdüm içinde çalışır.

Dikiş Makinesi Operatörünün (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) çalışma ortamındaki yoğun deri kokusuna, kimyasal maddelere, uçucu organik madde kokularına ve deri, kürk ve benzeri imalatında kullanılan araç gereçler ve kullanılan dikim makinelerinden kaynaklanan risklere maruz kalma ihtimali bulunmaktadır.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilebilir. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanım kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev		A. İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Organizasyonu, Çevre Koruma ve Kalite		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini uygulamak	A.1.1	Talimatlar doğrultusunda, İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	1. İş sağlığı ve güvenliğinde işverenlerin ve çalışanların yükümlülükleri 2. İSG talimatları ve talimatları iş süreçlerinde uygulama 3. Araç, gereç ve ekipmanların güvenli kullanım talimatları ve talimatları iş süreçlerinde uygulama 4. İş süreçlerine uygun kişisel koruyucu donanım türlerini tanıma 5. İş süreçlerine uygun kişisel koruyucu donanımları seçme ve kullanma 6. Sağlık ve güvenlik işaretlerini tanıma ve işaretlere uygun davranma 7. Acil durum talimatları 8. Acil durum talimatlarını iş süreçlerinde uygulama 9. Çevre koruma talimatları 10. Çevre koruma talimatlarını iş süreçlerinde uygulama 11. Kaynakları verimli kullanma ve temel tasarruf uygulamaları
		A.1.2	İşyerindeki makine, araç, gereç ve diğer üretim araçlarını, bunların güvenlik donanımlarını sağlık ve güvenlik işaretlerine ve talimatlara uygun şekilde kullanarak çalışır.	
		A.1.3	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre kişisel koruyucu donanımları talimatlarına uygun olarak kullanarak çalışır.	
		A.1.4	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk, ramak kala olayları ve iş kazalarını yazılı ve/veya sözlü olarak ilgililer ile paylaşır.	
		A.1.5	Acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uyarak çalışır.	
		A.1.6	İşyerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumları ilgili birim ve kişilere iletir.	
A.2	Çevresel risklerin azaltılmasına katkıda bulunmak	A.2.1	Çalışma sonunda ortaya çıkan atıkların türlerine göre toplanmasını sağlar.	
		A.2.2	Dönüştürülebilir malzemelerin geri kazanımı için gerekli ayırmayı ve sınıflandırmayı yapar.	
		A.2.3	Çalıştığı alanda ortaya çıkan çevresel atıkların ve dönüştürülebilir malzemelerin ayırımını yapar.	

Görev		A. İş sağlığı ve güvenliği, çevre koruma ve kalite önlemlerini uygulamak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Kod	
A.3	Kalite gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara uygun işlem yapar.	12. İş süreçlerinde uygulanması gereken kalite gereklilikleri 13. İş süreçlerinde ortaya çıkan uygunsuzlukları giderme yöntemleri
		A.3.2	Araç, alet, donanım ya da sistemin kalite gerekliliklerine uygun çalışır.	
		A.3.3	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerini uygular.	
		A.3.4	Üretimde kullanılan malzemeleri uygun ortamlarda muhafaza eder.	
		A.3.5	Yürüttüğü işlemlerde, hatalarının giderilmesi ve süreç iyileştirmeye yönelik ilgili birim yöneticisine rapor verir.	

Görev		B. İş organizasyonu yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Kod	
B.1	İş planını hazırlamak	B.1.1	Birim yöneticisinden aldığı iş talimatını inceler.	
		B.1.2	Model hazırlığı için teknik föyde yer alan bilgileri inceler.	
B.2	Ürün parçalarını incelemek	B.2.1	Ürün parçalarının modele uygunluğunu inceler.	
		B.2.2	Teknik föy ve modele göre yardımcı malzemelerin doğruluğunu inceler.	
		B.2.3	Teknik föy ve modele göre aksesuarların doğruluğunu inceler.	
		B.2.4	Teknik föy ve modele göre kullanılacak ipliğin parçaya uygunluğunu inceler.	
B.3	Ayakçı (deri/kürk hazır giyim) ile iş sürecini belirlemek	B.3.1	Modele göre hazırlanacak ürünün iş planını belirler.	
		B.3.2	İş planı ile ilgili amirine bilgi verir.	
		B.3.3	Dikilecek ürünün işlem sırasını ayakçı (deri/kürk hazır giyim) ile birlikte teknik föye göre tespit eder.	
B.4	Çalışma ortamını hazırlamak	B.4.1	Çalışma ortamını işe uygun şekilde temizler ve düzenler.	
		B.4.2	Malzeme ve ürünlerin korunması için önlemleri alır.	
B.5	Araç, gereç ve yardımcı malzemeyi hazırlamak	B.5.1	Kullanılacak araç, gereç ve yardımcı malzemelerin modele uygunluğunu inceler.	
		B.5.2	Kullanılacak araç, gereç ve yardımcı malzemelerin modele uygun olmaması halinde ilgili kişiye bildirir.	
		B.5.3	Kullanılacak araç, gereç ve yardımcı malzemeleri dikime uygun şekilde hazırlar.	
		B.5.4	Model için istenilen dikiş tekniklerine göre kullanılacak aparatı hazırlar.	

Görev		C. Dikiş makinesini kullanıma hazırlamak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Kod	
C.1	Makineyi dikime hazırlamak	C.1.1	Model, malzeme ve dikiş özelliğine uygun makineyi seçer.	
		C.1.2	Dikiş makinesinin günlük temizliğini kullanım talimatları doğrultusunda yapar.	
		C.1.3	Makine kullanım talimatları doğrultusunda yağ karterinin temizliğini kontrol eder.	
C.2	İğne takmak	C.2.1	Makine iğnesini malzeme ve dikiş özelliğine uygun seçer.	
		C.2.2	Makine iğnesini doğru bir şekilde makineye takar.	
C.3	İplik takmak	C.3.1	İplik akışının düzgün olması için anten sisteminde (bobinlik) bozulma olup olmadığını kontrol eder.	
		C.3.2	Bozulma olması halinde anteni değiştirir.	
		C.3.3	Model ve malzeme özelliğine uygun ipliği seçer.	
		C.3.4	Model ve malzeme özelliğine ve iplik takım şemasına uygun olarak ipliği makineye takar.	
C.4	Dikiş ayarı yapmak	C.4.1	İpliğin tansiyon (gerginlik) ayarını model, malzeme ve istenilen dikiş özelliğine göre yapar.	
		C.4.2	Model ve malzeme özelliğine uygun yardımcı aparatları (fermuar ayağı, dikiş genişliği kılavuzu ve benzeri) takar.	
		C.4.3	Dikiş adım boyunu, dikiş sıklığını, teknik föy ve malzeme özelliğine göre ayarlar.	
C.5	Dikiş denemesi yapmak	C.5.1	Deneme parçası üzerinde dikiş sağlamlık ve kalite kontrolünü yapar.	
		C.5.2	Deneme parçası üzerinde dikişte sorun olması halinde makine dikiş ayarında düzeltme yapar.	

1. Makine temizlemede kullanılan araç-gereçler
2. Düz sanayi dikiş makinesinin günlük temizlik işlemleri
3. Yağlamada kullanılan araç ve gereçler
4. Makineyi yağlama işlemleri
5. Makineyi yağladıktan sonra dikkat edilecek noktalar
6. Dikiş makinesinde kullanılan iğne çeşitleri ve özellikleri ve kullanım yerleri
7. Makineye iğne takma işlemleri
8. İplik çeşitleri
  - 8.1. Dikiş ipliğinin özellikleri
  - 8.2. Yüzey özelliğine göre iplik seçimi
9. Makineye iplik takma egzersizleri
  - 9.1. Makineye alt iplik takma işlemleri
  - 9.2. Makineye üst iplik takma işlemleri
  - 9.3. Üst iplik gerginliğinin ayarlanması
  - 9.4. Alt iplik gerginliğinin ayarlanması
  - 9.5. Dikiş boyunun ayarlanması
  - 9.6. Dikiş bozuklukları ve düzeltme yolları

Görev		D. Dikiş makinesinde dikim yapmak (devamı var)		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Dikim öncesi kontrolleri yapmak	D.1.1	Ayakçı (deri/kürk hazır giyim) tarafından yapılan dikime hazırlık işlemlerini kontrol eder.	
		D.1.2	Çıma dikişinin düzgünlüğünü kontrol eder.	
		D.1.3	Gaze dikişinin düzgünlüğünü kontrol eder.	
		D.1.4	Tespit ettiği hataları ayakçıya (deri/kürk hazır giyim) bildirerek düzeltilmesini sağlar.	
D.2	Kup/kesik dikimi yapmak	D.2.1	Kup ve kesikleri teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.2.2	Dikiş işlemlerini kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.	
D.3	Kol dikimi yapmak	D.3.1	Bedene takılan kol modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.3.2	Bedenden çıkan kol modellerini teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.3.3	Dikiş işlemlerini uygun makinede yapar.	
		D.3.4	Dikiş işlemlerini kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.	
D.4	Yaka dikimi yapmak	D.4.1	Yakaları teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.4.2	Şekline göre isimlendirilen U, V gibi yakaları teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	

D.		Dikiş makinesinde dikim yapmak (devamı var)		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.5	Cep dikimi yapmak	D.5.1	İlik ve fletolu cep modellerini teknik föy, model ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.5.2	Dik cep modellerini teknik föy, model ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.5.3	Tek ve çift fermuarlı cep modellerini teknik föy, model ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.5.4	Tulum cep modellerini teknik föy, model ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.5.5	Model uygulamalı cep modellerini teknik föy, model ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
D.6	Bolluklu model dikimi yapmak	D.6.1	Büzgüleri teknik föy, model ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.6.2	Pilileri/pili kaşeleri teknik föy, model ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.6.3	Volanları/godeleri teknik föy, model ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.6.4	Dikiş işlemlerini yapılacak dikişe uygun makinede, kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.	
D.7	Kapama payına dikim yapmak	D.7.1	Kapama payını teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.7.2	Dikiş işlemlerini kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun, istenilen kalitede ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.	

D.		Dikiş makinesinde dikim yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.8	Garni dikimi yapmak	D.8.1	Garni dikimi için kullanılacak ipi teknik föy ve modele göre seçer.	
		D.8.2	Model ve teknik föy doğrultusunda uygun bölümlere garni çalışması yapar.	
D.9	Kenar temizleme işlemlerini yapmak	D.9.1	Ribana çalışmalarını teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.9.2	Lastik çalışmalarını teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.9.3	Bel çalışmalarını teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.9.4	Biye çalışmalarını teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.9.5	Pervaz çalışmalarını teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.9.6	Baskı dikişini teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.	
		D.9.7	Kol ağzını teknik föy ve kalıpta belirlenen işaretlere göre dikerek temizler.	
D.10	Etiket dikmek	D.10.1	Teknik föy ve modelde belirtilen bilgilere göre etiketin yerini (astar, cep ve benzeri) işaretler.	
		D.10.2	Ayakçı (deri/kürk hazır giyim) tarafından işaretlenen yere yerleştirilen etiketi diker.	

Görev		E. Ürün kontrolü yapmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Kod	
E.1	Dikilmiş ürünün ölçü kontrolünü yapmak	E.1.1	Ürünü düz bir zemin üzerine yerleştirir.	1. Kadın/erkek temel ölçüleri 2. Ürün kontrol işlemleri 3. Giyside ölçü tolerans değerleri 4. Model ve malzeme özelliğine göre aksesuar çeşitleri 5. Raporlama 6. Sözlü ve yazılı iletişim
		E.1.2	Ölçü tablosunda belirtilen ölçü birimini kullanarak ayakçı (deri/kürk hazır giyim) ile birlikte dikilmiş ürünü ölçer.	
		E.1.3	Ölçü tablosunda belirtilen tolerans değerlerini inceleyerek tolerans dahilindeki ve haricindeki ölçüleri tespit eder.	
		E.1.4	Kalıp hatası, dikim hatası, kesim hatası ve ütü çekmesi gibi tolerans dışı ölçülerin sebebini tespit eder.	
		E.1.5	Tespit edilen hataları ölçü kontrol tablosuna yazar.	
		E.1.6	Ölçü kontrol sonucunda ortaya çıkan ve yetkisi dahilinde olan hataları ayakçı (deri/kürk hazır giyim) ile birlikte giderir.	
		E.1.7	Ölçü kontrol sonucunda ortaya çıkan ve yetkisi dahilinde olmayan hataları birim yöneticisine bildirir.	
E.2	Ölçü farklarını tespit etmek	E.2.1	Ölçü tablosunda belirtilen tolerans değerlerini inceler.	
		E.2.2	Ölçü tablosuna göre tolerans dahilindeki ve haricindeki ölçüleri ayakçı (deri/kürk hazır giyim) ile birlikte tespit eder.	
		E.2.3	Tolerans dışı hataların kendi yetkisinde olan kısımlarını ayakçı (deri/kürk hazır giyim) ile birlikte düzeltir.	
E.3	Son kontrol yapmak	E.3.1	Ürün üzerindeki süsleme ve aksesuarların yerlerini ve ölçülerini model özelliğine/teknik föye göre ayakçı (deri/kürk hazır giyim) ile birlikte kontrol eder.	
		E.3.2	Etiket yerlerinin ve içeriğinin teknik föye göre doğruluğunu ayakçı (deri/kürk hazır giyim) ile birlikte kontrol eder.	
		E.3.3	Son kontrolde tespit ettiği hataları birim yetkilisine yazılı olarak bildirir.	

Görev		F. Mesleki gelişime yönelik faaliyetlere katılmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Kod	
F.1	Bireysel mesleki gelişimi konusunda çalışmalar yapmak	F.1.1	Meslek ile ilgili gelişmeleri takip eder.	1. Mesleki Gelişim 1.1 Meslekle ilgili temel kavramlar 1.2 Mesleki terminoloji 2. Mesleki yenilik ve gelişmeleri takip etme yöntemleri 3. Gözlem yapma ve değerlendirme 4. Mesleki bilgi ve deneyimler
		F.1.2	Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılır.	
F.2	Mesleği ile ilgili gelişmeleri takip etmek	F.2.1	Mesleği ile ilgili yenilikleri yaptığı işte uygular.	
		F.2.2	Bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Deri çeşitleri
2. Deri düz dikiş makineleri
3. Dikiş makası
4. Dikiş makinesi aparatları
5. Dikiş makinesi ayakları
6. Düz dikiş makinesi dikiş iplikleri çeşitleri
7. Düz dikiş makinesi iğne çeşitleri
8. Kişisel koruyucu donanım (solunum koruyucu, göz koruyucu ve benzeri)
9. Kürk overlok makineleri
10. Kürk overlok makinesi aparatları
11. Kürk overlok makinesi dikiş iplikleri çeşitleri
12. Kürk overlok makinesi iğne çeşitleri
13. Makine temizlik fırçası
14. Ölçü aletleri
15. Yedek makine ayağı

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Amirlerine doğru ve zamanında bilgi aktarmak
3. Beraber çalıştığı kişilerle işe göre hareket koordinasyonu kurmak ve eş zamanlı hareket etmek
4. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
5. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
6. Çevre, kalite ve İSG kurallarını benimsemek ve kurallara uygun davranmak
7. Değişime karşı açık olmak ve değişen koşullara uyum sağlamak
8. Ekip içinde uyumlu çalışmak
9. Göreviyle ilgili yenilikleri güncel olarak takip etmek ve uygulamak
10. İnsan ilişkilerine özen göstermek
11. İş disiplinine sahip olmak
12. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
13. İşyerine ait araç, gereç ve ekipmanların kullanımına özen göstermek
14. Kalite gerekliliklerine önem vermek ve gereklilikler doğrultusunda işlemleri yürütmek
15. Kendini geliştirme konusunda istekli olmak
16. Kendisinin ve diğer kişilerin güvenliğini gözetmek
17. Kişisel temizliğine dikkat etmek
18. Meslek ahlakına sahip olmak
19. Planlı ve organize olmak
20. Risk ve tehlike faktörleri konusunda duyarlı davranmak
21. Sorumluluklarını zamanında yerine getirmek
22. Talimat ve kılavuzlara titizlikle uymak
23. Tedbirli olmak
24. Tehlikeli durumlarda kendi hareket alanında etkin şekilde, hızlı ve doğru tepki vermek ve ilgilileri zamanında bilgilendirmek

25. İşyeri temizlik, düzen ve tertibine özen göstermek
26. Açık ve doğru şekilde bilgi paylaşmak
27. Yetkisinde olmayan kusurlar hakkında ilgilileri zamanında bilgilendirmek

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı - Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih - Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	Neriman EKİNCİ	<ul style="list-style-type: none"> • 1.10.1990-31.03.1992 - Almanya ileri Eğitim Programı, 'Mesleki Eğitim Çalışmaları' Türk — Alman Teknik İş birliği Projesi (GTZ 1989- İzmir Alman Kültür Merkezinde 'Temel ve Teknik Almanca eğitimi • Ege Üniversitesi- Tekstil, Hazır Giyim, Kalite Kontrol Eğitimi • 09/1979-18/07/1983 /Gazi Ün. Mesleki Eğitim Fakültesi Lisans /Giyim Endüstrisi ve Eğitimi Anabilim Dalı Giyim Öğretmenliği	<ul style="list-style-type: none"> • 05/02/2015 İTKİB/ İDMİB – Devam Ediyor. Kalite Yönetim Temsilcisi · 01/10/2013- Devam Ediyor. (İDMİB Karar Verici (Deri ve Deri ürünleri Sektörü 15 meslek) • 01/01/2017 -31/10/2017 (İDMİB) Proje Koordinatörü · 01/12/2012–07/2013 Sınav Ölçme Değerlendirme Uzmanı • İTKİB/ İDMİB Deri ve Deri Ürünleri sektörlerine yönelik Ulusal Meslek Standardı ve Ulusal Yeterlilik Hazırlama, Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerini belirleme, Sınav materyalleri hazırlama, Sınav senaryolarını oluşturma, Sınav Uygulamalarını takip etme • İTKİB/ İDMİB Dikiş Makinesi Operatörü (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye3), UMS Güncelleme ve Ulusal Yeterlilik Hazırlama Komisyonu • İTKİB/ İDMİB 28-29 /01/2015 İDMİB Kalite Yöneticisi ve Personel Belgelendirme Müdürü ve Saraciye İmalatçısı (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı Hazırlama ·

			<ul style="list-style-type: none"> • 2012-2013 İTKİB/İDMİB -Ulusal Standart Hazırlama • İDMİB Bünyesinde 'Yetkin Belgeli İşgücü İstihdamında Çözüm Ortaklığı Projesi' · • 8-12.03.2009 Ankara Eğitim Programları İKMEP insan kaynaklarının mesleki eğitim yoluyla güçlendirilmesi projesi • 30.05.2006 MEB-İstanbul KOSGEB-AB Ayakkabıcılık Eğitim Enstitüsü Projesi 20. Yönetim Komitesi • KOSGEB Ayakkabıcılık Eğitim Enstitüsü ve kalite güvence sistemlerinin oluşturulması ve karar alınmasında MEB-Mesleki Teknik Eğitim Gen. Md. Adına görüş bildirme · • 1983-2012 (28) Yıl MEB- Öğretmen, Alan Şefi, Teknik Müdürü Yardımcısı ve Okul Müdürü
2.	H. Meral YÜKSELEN	1976-1980 Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu- Giyim Bölümü	<ul style="list-style-type: none"> • 1980- 1986 Söke Kız Meslek Lisesi Öğretmeni Giyim Öğretmeni • 1986- 1990 Fatsa Kız Meslek Lisesi Giyim Öğretmeni • 1990-2021 Nişantaşı Rüştü Uzel Mesleki teknik Anadolu Lisesi- Hazır Giyim/Konfeksiyon Alan Öğretmeni-
3.	Gülay YILMAZ ÇELİK	• Haziran 1998 Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endustirisi ve Giyim Sanatları Bölümü	<ul style="list-style-type: none"> • 2012- Devam İBMİB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Moda Tasarım Alanı Öğretmeni

	AYLİN KAPTAN YAVAŞ	<ul style="list-style-type: none"> • Nişantaşı Rüştü Uzel Anadolu Meslek Lisesi- Deri Hazır Giyim Bölümü /200-2004 • Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Hazır Giyim Öğretmenliği 2004 _ 2008	<ul style="list-style-type: none"> • Dainel Deri-2008-2010 • 2010-2021 Punto Deri • Serbest 2021-Devam.
4.	Mesut GÖK	<ul style="list-style-type: none"> • 2003-2006 / İMKB Zeytinburnu Meslek Lisesi / Tekstil Konfeksiyon Teknolojisi • 2006-2009 / Celal Bayar Üniversitesi Salihli MYO / Deri Konfeksiyon • 2012-2016 / Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi / İşletme Bölümü	<ul style="list-style-type: none"> • 2005-2006 / Punto Leather / Stajyer Öğrenci • (4 ay) 2006 / Kobakko Leather / Ayakçı • 2009-2022 / İDMİB Mtal / Usta Öğretici • 2023 / İstanbul Devlet Opera / Erkek Terzi
5.	ÜMİT SARAÇOĞLU	İlkokul	2010-devam Punto Deri/Model Hane Şefi
6.	TUGAY TUNÇ	İlkokul	2009- Devam Doğu Deri/Model Makineci
7.	Hakan AKAD	İlkokul	2009- Devam Doğu Deri/Ayakçı

*Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir.

2. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)

Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)

Hak-İş Konfederasyonu

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)

Ankara Sanayi Odası (ASO)

Ankara Ticaret Odası (ATO)

İstanbul Ticaret Odası (İTO)

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)

Tüketici Hakları Derneği (THD)

Belgelendirme Kuruluşları Derneği (BEKDER)

Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları Derneği (YBKDER)

Türkiye Deri Sanayicileri Derneği

Türkiye Deri Konfeksiyoncuları Derneği

Türkiye Deri Sanayi İşverenleri Sendikası

Ege İhracatçı Birlikleri

Uludağ İhracatçı Birlikleri

Akdeniz İhracatçı Birlikleri

Türkiye Giyim Sanayicileri Demeği

Uşak Deri Sanayicileri Demeği

Manisa Deri Sanayicileri Demeği

Denizli Deri Sanayicileri Derneği

Batı Anadolu Sanayici İşadamları Dernekleri Federasyonu

Bursa Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği

İzmir Terziler ve Konfeksiyoncular Odası

Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi- Moda Tasarımı Bölümü

Celal Bayar Üniversitesi Salihli Meslek Yüksek Okulu Deri Konfeksiyon Bölümü

Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Meslek Yüksek Okulu

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi/Bor Halil-Zöhre Ataman Meslek Yüksekokulu

Uşak Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi ve Moda Tasarımı Bölümü

Zeytinburnu İDMİB Mesleki Teknik Anadolu Lisesi

Ali Paşa Kürk

Aliye Yahşi Mesleki Teknik Anadolu Lisesi - Deri Giyim

Çetinkaya Deri

Divas Deri

Doğu Deri Teks. San.ve Tic. Ltd. Şti

G.R. Deri Teks. Ayak ve Hediye. Eşya Ürün. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Gündüz Kürk San ve Tic. A.ř.

Gürsel Deri Tek. Kuy. San. ve Tic. Ltd. şti,

Kürksan

Mader Deri San. ve Tic. A.ř,

Mimar Deri

Miss Deri San. Tic. Ltd. şti.

Odabařı Napa San. Tic. Ltd. şti,

Orjin Deri Konf. San. ve Tic. A.ř,

Vizyon Deri

EK 3: MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Saliha AĞAÇ,	Başkan (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı)
Ali PATLAR,	Başkan Yardımcısı (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Hanife Burcu YILDIRIM,	Üye (Türkiye İhracatçılar Meclisi)
Rahime AVŞAR,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Elif DOĞAN,	Üye (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)
Levent OĞUZ,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Yılmaz UÇAR,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Fulya Pınar ÖZCAN,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Neşet ERDOĞAN,	Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Asalettin ARSLANOĞLU,	Üye (Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Dr. Hilal DOĞRUÖZ ÖZER,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

EK 4: MYK Yönetim Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Mustafa Necmi İLHAN,	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Mehmet SARIBIYIK,	Üye (Yükseköğretim Kurulu)
Fethullah GÜNER,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Bendevi PALANDÖKEN,	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Eda AKBULUT,	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU,	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)